

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár r.-t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Országgyűlés.

Vita nélkül, gyorsan pereg a milliárdos költségvetés tárgyalása. A szigorú pártfegyelemnek sikerült megvalósítani azt az üdvös újítást, a melyre a sok hazabeszélés és szalmacsépelés áradata közben eddigi kormányaink hiába törekedtek. Az a jelszó, hogy „a vita szakszerű legyen“, sok ambiciós és hangulatos szónoknak letörte a szárnyait.

Érdekesség csupán a miniszteri előterjesztésekben van. Ezek közt is első hely illeti meg a kereskedelmi miniszterét. Nemcsak azért, mert nagy nevű és illusztris egyénisége ma a magyar politika gyepőit tartja kezében; hanem még inkább azon gazdag programnál fogva, melyet, úgy látszik, komolyan és becsületesen megvalósítani szándékozik. Beszél a kisipar támogatásáról, az ipartörvény revíziójáról, a tisztességtelen verseny korlátozásáról, a zálogházak reformjáról, a vasutasok fizetésének rendezéséről, a Duna és Tisza közötti csatornáról, a Balaton körüli vasutáról és az országgyűlés tapsai közt jelentette ki, hogy a sportszerű sztrájkolókkal szemben megakarja óvni a munka szabadságát. Mert az lehetetlen állapot —

ugymond, — hogy bizonyos körökben valószínűs zarnokság uralkodjék akkor, mikor a nemzet a szabadságáért harcol. Szóval gazdag programot, sok szép tervet jelentett be az országnak, a melyekhez most már semmi sem hiányzik, csak az országgyűlés hozzájárulása és a pénz. Már pedig Bismark szerint: „A politika az elérhető dolgok tudománya.“

De egy dolgot nem szívesen hallottunk Kossuth Ferencz beszédében. Mikor ő a miniszteri székét elfoglalta, azt mondta nyíltan ország és világ színe előtt, hogy a függetlenségi programmal áll és esik. Ennek az önértetes nyilatkozatnak alig mult fél esztendeje. S most, tárczája költségvetésének betérjesztésekor, azt mondja, hogy „sajnos, egyelőre csak korlátok közt és papiroson biztosíthatjuk édes hazánk önállóságát; az osztrákokkal való alkudozások szerződéses alapon folynak; de vámot szedni a szerződéses viszonyban sem fogunk. Ez a joga nem lesz meg édes hazánknak, de — amint a t. Ház ezt tudja — a vámszedés nem föltétlen kelleke egy állam gazdasági önállóságának.“

Ezen szavak szerint az önálló vámterület

áldozatul esett egy formulának. Nem szövetség, hanem szerződés lesz; mintha bizony a szövetség is nem szerződés volna. Játék a szavakkal. A lényeg pedig az, hogy egyelőre 1917-ig nem lesz közbelső vámvonals ennélfogva nem lesz külön vámjövdelem sem. De azért „gazdasági önállóságunk ki lesz domborítva“. S ebben a domborodásban lesz egy nagy üresség, a melyért mi sok-sok milliókat fogunk fizetni Ausztriának. Ezt a rideg valóságot nem lehet az „édes hazánk“ kenetes hangoztatásával enyhíteni. Ha meg van győződve valaki az önálló vámterület hasznos és szükséges voltáról: akkor nem kellene odavetni ezt a korszakos gazdasági eszmét egy üres formuláért, amellyel elkereszteli a gazdasági közösséget. Vagy ha az a meggyőződése, hogy a közös vámterületben is fejlődhetünk gazdaságilag: akkor talán a maga óriási tekintélyét, tudásának nagy erejét arra a felvilágosításra kellene fordítania, hogy az önállóság csalékony látszata nem érdemel meg a mi szűkös körülményeink közt semmi nagyobb áldozatot.

Hogy ezt nem tette, hanem egy drága és értéktelen jogra vetette az osztrákkal szem-

TÁRCZA.

Gyógyíts meg engem! . . .

— Irta: Zemlént Árpád. —

Rémült agyamban küzdök a halállal;
 Az éj retteget, keserit a nap.
 Az élet még kötöz ezernyi szállal,
 De már egy balsejtés szárnyára kap.
 Mért ennyi fék a küzdő léghajónak,
 Kit szállni késztet minden fúvalom?
 Eresszék át újra az egekbe! . . .
 — Gyógyíts meg engem, édes angyalom! —

Ellentmondások tüske-erdejében.
 Véresre téptem sóvár lelkemet.
 Rémvázat nyertem igazság fejében
 S a rothadásban leltem gyöngyszemet.
 Halálos tévedés minden reménység;
 Az új vágy? új rém, új rosz alkalom;
 S kész büntetés — kudarcza, teljesülte . . .
 — Gyógyíts meg engem, édes angyalom! —

Munka, dicsőség, szerelem, búbánat,
 Keservek új álarca, semmi más.

Terhére van elmém önmagának,
 Terhére másnak s terhe néki más.
 Szörnyű az élet, borzasztó a mulás,
 Az örök lét s az örök sirhalom!
 Elégedetlen örült vágy szorongat . . .
 — Gyógyíts meg engem, édes angyalom! —

Dobál a kétség, fölhajít s lebuktat;
 Magasba, mélybe, száz iránynak üz.
 Kiért bűnhődött? vagy mi célra szoktat
 Nem adja tudtul végzetem csak üz.
 Bennem s köröttem egy törvény, egy átok
 Vihara tombol durván, szilajon
 S én tethetetlen' állom, hogy sanyargat . . .
 — Gyógyíts meg engem, édes angyalom —

Szeretet, szépség egyesült csodája,
 Tündöklő asszony! éltem élete!
 Kóros e lélek minden álma, vágya:
 Légy újulása, gyógyulása Te!
 Rokonok ügyis, lelki-testi vérek
 A hű szeretet és a fájdalom,
 Fogadj szivedre, én vagyok a Bánat:
 — Gyógyíts meg engem édes angyalom —!

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Érdekes megfigyelni, hogy ha a divat egyszer kimondta jelszavát, azt követi évszakokon keresztül és minden szeszélyessége mellett is egyenesen halad a kitűzött cél felé, míg eléri, hogy kedvelt anyagát, alakját és színeit általánosságban elfogadják, elismerjék. Épp így van ez most a prém- és bársonydivattal.

Mindkettőt, mint a fényűződivat kedvenceit, előre jelezték és habár sokáig ingadoztak, most, hogy a műipar utjokat kiegyengette, a kedveltség legfelsőbb fokán állanak. Ez azért van, mert a bársonyt ma már mérsékelt árban és dupla szélességben állítják elő és mert a szövött utánzatok már majdnem elérték a valódiak a szépségét. A mult téli évszak asztrakán és perzsaprémt utánzatai és a selyemplüss szövések 150 cm. szélességben és kellemesen megjavított minőségben kaphatók, ezeken kívül van egy csincsillautánzat, mely hasonlóságával szinte tévedésbe ejti az embert. Magától értetődik

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

ben egész erejét: ez nem az ő hibája, hanem a mi gyengeségünk. Gyengeségünk egy bennünket kizsákmányolni akaró szatóc néppel szemben, mely a gazdasági dolgaiban mindig csak a kétszer kettőt nézi; azt, amiből kézzelfogható haszna van. De azért ezt a gyengeségünket, nemzeti önérzetünket nem adjuk oda 20 millióért sem, amennyit most közös költségnek követelnek tőlünk. Kossuth ismeri nemzetét.

Politikai hírek.

A közös költségvetés. A sors különös kegyelméből Magyarországnak az 1906. évben nemcsak jó aratása volt, hanem két állami és két közös költségvetés megszavazásának szerencséjében is részesült. De valamint a kielégítő aratás nem csökkentette a drágaságot, sőt az napról-napra növekszik, épp úgy az új éra sem hozta meg a közterhek csökkentését, sőt ellenkezőleg: ezek enormis emelkedését szülte. A delegációkban tárgyalás alá kerülő közös költségvetés-irányzat 20 millió emelkedést mutat. E mellett a közös budget egybeállítói egy sajátos taktikát, hogy ne mondjuk: fífkát alkalmaznak, ami abban áll, hogy észrevétlenül viszik be a két államot több évre kiterjedő kötelezettségekbe. Például ágyuk, hadihajók stb. beszerzése céljából, nagy, igen nagy összegre van szükség; ezt több évre osztják fel, de a tárgyalás alá bocsátandó budgetbe csak az azon évre esedékes részt állítják be. Ez nem nagyon emeli az illető év kiadásait, a nemzet nem riad vissza a kívánt áldozattól és nem veszi észre, hogy nem egy, hanem több évre kötelezi magát hasonló összeg megadására. E taktika alkalmazása rendszerre kezd válni. Ezt bizonyítják a mostani közös költségvetés hajóépítési tételei is, melynek költségei ismét több éven át fog-

ják terhelni a költségvetést és ha ez így megy, utódainkra is áthárul az obligó és semmi kilátásunk sem lehet a közös hadiköltségek végre-valahára beálló csökkenésére, vagy legalább stabilizálódására.

A magyar állami tisztviselők segély-intézményei.

Benedek Sándor a m. kir. közg. bíróság ítélő bírása és az „Állami Tisztviselők Országos Egyesülete” társelnöke Aradon 1906. évi október 7-én az ottani körben felolvasott „A magyar állami tisztviselők helyzete és társadalmi feladatai” című külön füzetben is megjelent értekezésében eddigi törekvéseink célját és eredményét, valamint jelenleg elérhető jogos kívánságainkat, nemkülönben jövő teendőinket hézagot pótló tárgyilagossággal és őszinte nyíltsággal ismertette, és szemelől nem téveszthető alaposággal megokolta.

Igazán itt volt már az ideje, hogy országos egyesületünk munkásságáról, elért eredményeiről és jövő céljairól világos tájékoztatást nyerjünk.

Mindnyájan érezzük bajainkat. Számtalan orvoslási mód merült fel itt is, ott is, de vezető, erős szervezet hiányában azoknak orvoslására eddig komolyan gondolni sem mertünk. Országos egyesületünk türelmes tapintatosságáért és előrelátó gondosságáért mindnyájan köszönettel tartozhatunk, hogy a fizetés-rendezés ügyét más irányu tevékenységével nem hátráltatta.

A fizetés-rendezés egyelőre, habár csak kormány intézkedéssel, általában befejeztett, sőt az egyes fizetési fokozatok is betöltöttek. Az állami tisztviselők országos egyesületének tehát most már sürgős és fontos feladatát kell hogy képezze, hogy a

fizetés-rendezés külön törvénnyel biztosítottassék s ennek keretében határozottan megállapítottassék a különböző képesítési fokozatoknak megfelelő méltányos kezdő fizetés, valamint a status-rendezés minél előbb az összes szolgálati ágazatokra nézve keresztül vitessék; nyugdíj-törvény a mai viszonyoknak megfelelően megváltoztassék és a szolgálati pragmatika sürgősen kidolgoztassék és tárgyalásra a vidéki köröknek is megküldessék.

Amíg azonban ezen bajainkat végeredményben orvosolni egyedül az államnak van módjában s azok megvalósítását legfeljebb csak előkészíthetjük és siettetjük, addig vannak olyan feladataink is, amelyeknek megoldására magunk is képesek vagyunk, vagy legalább is megoldásukat nagymértékben előmozdithatjuk.

Itt van ugyanis az ideje, hogy jótékony-célú társadalmi intézményeink megvalósítására erőket egyesítsük, s ez által bizonyítékát adjuk azon komoly elhatározásunknak, hogy bajainkat nemcsak érezzük, hanem azok orvoslására áldozatok árán is törekedni fogunk.

A magyar tisztviselő karban az összetartozandóság eszméje éppen azon számtalan mesterséges akadállynál fogva, amelyek olyan részről gúrdítottak elénk, ahonnan a legkevésbé várnánk, a lépten-nyomon tapasztalható bizalmatlanságon és kishitűségen megingott, nem tudott addig oly gyökeret verni testületünkben, amely együtetű működésünk fáját táplálhatná és gyümölcsét részükre megteremhetné.

Nagyon is igaz, hogy: „az állami tisztviselői kar általános eladósodása parancsolólag követeli, hogy a gyógyszerközökről gondoskodjunk.” Ha tehát még magától nincs meg erre a szükséges összetartás és együttérzés, meg kell akkor azt még kényszer útján is teremtenünk.

Az erőtlenségre erőt kell csepegtetnünk, a gyengét gyamolitanunk és az önzőt önzetlenségünkkel kell le- és meggyőznünk.

A szeplőtelen szép női arcot elcsúfítja-e az a forradás, a melyet egészségének fenntartása végett eszközölt szakavatott műtét idézett elő? A gyümölcsfát tönkre teszi-e az a nyesegetés, a melyet a kertés előre látó gondossággal végez rajta? Koránt sem! Sőt éppen javára válik, annál egészségesebb, dusabb, terebélyesebb lesz.

Nem fogja tehát társadalmi intézményeink etikai alapjait sem lerontani azon körülmény, hogy a megvalósításukhoz szükséges tőkét egyrészt kényszer útján igyekszünk előteremteni. Ezt nekünk most határozottan a szükség parancsolja, a mely elől — a folyton növekedő drágasággal és nehezebb megélhetéssel szemben — kitérnünk nemcsak nem lehet, de nem is szabad.

Azt hiszem mindnyájan — kivétel nélkül — beleegyezünk abba és ennek kifejezést adni is sietni fogunk, hogy bajaink orvoslásának részbeni anyagi támogatására fizetésünk minden megkezdett 1000 koronája után 2 korona levonassék és ez szolgáljon részben a tisztviselők adósságát rendező hitelintézet forgó tőkéje gyanánt.

Nem ismerem az Országos Egyesület ál-

persze, hogy egy valódi, pl. nerc-szkuusz vagy seal-prémből készült kabát a legszebb marad. A prém, illetve az utánzott prém-kabátok az anyag nehézségének megfelelő zakóalakban, csipőfőlöttig érő rövid zsákformában készülnek, de mert ez nem mindenkinek illik, azért ennél jobban kedvelik a boleróformát. A sokszor hosszában vagy keresztben két darabból álló pántreszekhez a prémet vagy az utánzatot a szál fekvése szerint kell szabni, a mivel az egésznek a hatása jobban kiemelődik. A nyitottan vagy csukottan viselt kabátokat keskeny mellé nyak és elütőszínű prém vagy posztó, lehajló vagy sálgallérok egészítik ki. Új és meglepő a maga észszerűtlenségével a prémes kabátok felhosszu ujj, mely lehajtható kezelőhajtókával háromnegyed hosszúra alakítható. Ilyen ujjakhoz nagy karmantyú és prémmel bélelt keztyű szükséges. A keztyű felső szélét himzett, elütőszínű posztó vagy bőr szegélyezi.

A hosszú köpenyek leginkább olajzöldszínű posztóból, plüssbéléssel, bő elő- és harangalaku hátrésszel és egyszerű sonka-ujjakkal készülnek.

A nélkülözhetetlen stólagallért legtöb-

szőr czobolyprémből készítik, de mellette az egysoros marabuoá, marabu-tollboá és az egyszerűségénél fogva kiszoríthatatlan egysoros strucztollboá is divatos.

Nemkevesebb fontos a télikalapok divata is. Arra a kérdésre, hogy csak kis kalapokat fognak-e viselni, határozottan nemmel felelünk. A nagy kalapforma majd mindenkinek jól áll és ezzel vitássá teszi a kis formák elsőségét. Párisból az a hír jön, hogy a hátul már tulságosan diszített, magas hengerrel készült kalapok letűnő félben vannak és a nagy formáknál már nem is alkalmazzák. A kalapdíszek között a legelegánsabb a göndörített és ezáltal a teljes szélességében hagyott strucztoll, mellette a szalag, virág, bogó, bársony és malines-tüllidisz szerepelnek.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házában van.

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásá-

val, saját műhelyében készítettnek. 12 49-105

Gyors és pontos kiszolgálás

Gyors és pontos kiszolgálás.

tal kidolgozott központi hitelszövetkezet és az ennek kötelékébe tartozó vidéki hitelszövetkezetek, valamint a kölcsönös biztosító szövetkezet részletes tervezetét, mindazon által előadom azon módozatot, a mely mellett lehetnek tartanám, hogy célunkat minél előbb elérhessük.

Még egyszer hangsúlyozom, hogy azt hiszem, hogy a szükséges és fentebb említett levonásba a legnagyobb készséggel beegyeztünk. Azonban mivel a tisztviselő kar eddig is nagyon nyomasztó helyzetben van, ezen levonásokat minden ellenérték nélkül nem engedhetné át. Csélszerű volna tehát, hogy ezen levonások az illető tulajdonaként kezeltesse. Ebből első sorban az országos egyesület évi 2 kor. tagsági díja vonaték le, a melyért az egyesület tagjai részére biztosított jogokat élvezné, sőt az egyesület hivatalos közlönyét is kapná, mely az összetartozandóság érzetét folyton ébren tartaná. Így magától megteremtődnek egy hatalmas országos szervezet, a melyet eddig csak óhajtottunk, de létrehozni nem tudtunk.

A levont összeg többi része pedig mint üzletrész befizetések kezeltenének javunkra. A midőn a levonások egy-egy üzletrész értékét elérnék, akkor az üzletrész-jegyet az illetőnek kézbesitenék, hogy annak alapján jogait a felmondást, vagy leszámolást illetőleg érvényesíthesse. A felmondás nyugdíjazás, a leszámolás pedig hivatalból való elbocsátás és elhalálozás esetén következzenek be az illető, vagy örökösei javára. Ha pedig ilyenek nem volnának, vagy a leszámolás nem kívántatnék, a befizetett összegek, vagy üzletrészek értéke bizonyos idő múlva a hitelintézet tartaléktőkéjének gyarapítására fordíthatók.

A hitelintézet 5%-ra adná a kölcsönt megfelelő személyi vagy tárgyi biztosíték ellen. Ezen kamat jövedelemből 20% kezelési költségekre, 20% tartalék tőkére, 30% az internátusra, 10% az állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére, 10% betegsegélyezésre, 10% pedig a létesítendő kölcsönös biztosító intézet alaptőkéjének gyarapítására fordítható.

A tisztviselők özvegyei és árváinak segélyezésére más tekiutélyes alapok is állanak rendelkezésre, tehát azt évenként azért gyarapítanók kisebb összeggel. Sőt ha anyagi helyzetünk javul, akkor özvegyeinkről és árváinkról is inkább tudunk gondoskodni; nemkülönben erre a célra összekötést is sikerülhet létesíteni a nyugdíj-pótló intézettel.

A hitelintézet kezelésénél igénybe lehetne venni a póstatokarpénztárt, mely ma már minden valamirevaló községben felállított póstatihivatal mellett működik. Az állampénztárak által havonként levont összegek ide szállíthatnának, ahol a megőrzés mellett kamatoznának is. Nem kellene a pénzkezelésre pénztárnokokat alkalmazni és tüzmentes pénzszekrények beszerzéséről gondoskodni. Az utalványos egyszerű és semmiféle nehézségekbe nem ütköznek, sőt a pénzküldözgetéssel járó költségeket is meg lehetne takarékoskodni.

Az egyéb kezelést pedig ellátnók úgy, a mint azt a „Tisztviselő takarékpénztárak“

című az Állami Tisztviselők Lapja folyó évi augusztus 20. és a Magyarország folyó évi augusztus 24-én megjelent számában közzétett cikkemben már megírtam.

A kölcsönök biztosítására szükséges költségekkel tisztviselőink legnagyobb része már eddig is rendelkezik, tehát intézetünk egyelőre csak új biztosításra szorítkoznék, vagy a régiéket átváltoztathatná előnyösebb feltételek mellett.

A kölcsönös biztosító-intézet kulcsának az összes biztosító-társaságok díjtételénél olcsóbbnak kellene lennie egyrészt, hogy versenyezhesse, másrészt, mivel a hitelintézet évi kamattjövödelmének 10%-át alaptőkéjének növelésére fordítaná.

Az adó- és illetékmentességet, valamint az állam, sőt társadalom támogatását is meg kellene nyernünk intézményeink részére, mert csak így remélhetnők, hogy minél előbb megkezdhessek áldásdús működésüket.

Az oszt. magyar I. ált. tisztviselő-egyesület által elért eredmények, valamint az ország tanítói által létesített Eötvös-alap és Tanítókháza csak buzdító például szolgálhatnak arra, hogy szilárd elhatározással, odaadó önzetlen munkával és némi áldozatkészséggel célunkat feltétlenül elfogjuk érni.

Amidőn pedig ezen intézmények áldásait már tapasztalva, összetartozandóságunk érzete is erősebb lett, akkor ugyszólván maguktól fognak létesülni a házipító és fogyasztási szövetkezetek.

Ha mindezen társadalmi feladatainkat sikerült megvalósítanunk, akkor méltó lesz a magyar állami tisztviselő-kar önmagához és magához az államhoz is, mert anyagi erejéhez mért gondoskodását ki fogja reá terjeszteni társadalmi intézményeinek támogatásával is.

A társadalom pedig az önértesebb és rendezettebb anyagi viszonyok között élő tisztviselővel csak nyer. Sőt, a midőn az állami tisztviselői kar magáról már gondoskodott, akkor majd jogosan el is várhatja tőle, hogy kezdeményezze, elősegítse és irányítsa az összes társadalmi osztályok mozgalmait.

A fentebb ismertetett feladatokkal az állami tisztviselők országos egyesületének munkaköre még nem merült ki. Elérkezett ugyanis az ideje annak is, hogy a magyar nő-kérdés megoldása, a hazafias középosztály helyettesítése, a kivándorlás ellensúlyozása, a magyar ipar lelkes híveinek megteremtése és a tisztviselők sorsán való igazi javítás céljából a családi és gyermeknevelési pótlék kérdését tegye tanulmány tárgyává, évre nézve dolgoztasson ki javaslatot és azt minél szélesebb körben ismerettesse.

A bennünket érdeklő kérdéseket folyton nyitva kell tartanunk, a szükséges tárgyalási anyagot jó előre összegyűjtenuk, a szükséges tervezeteket elkészítenuk, mert különben a kellő időre készületlenek leszünk. Az emberi élet oly rövid, hogy soha sem lehetünk eléggé körültekintők és előre látók, de legalább legyünk annyira azok, a menyire lehetünk.

Nagyenyed, 1906. november 18-án.

Hollós István.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Doktorrá avatás.** Ifj. Bartók Györgyöt, az erdélyi ref. püspök fiát tegnap avatták fel „summa cum laude“ a filozófiai tudományok doktorává. A kiváló fiatal embert és szülőit melegen köszöntjük ez örömtünnepek alkalmából.

— **Eljegyzés.** Mátyas Miczikét eljegyezte dr. Erdős Jenő Nagyenyeden, 1906. november hó 24-én. Gratulálunk.

— **Időjárásunk** derült, szép napokat hoz egymás után. A hosszú őszt minden kellemét feltaláljuk a kellemesen hűvös éjszékben s a verőfényes nappalokban.

— **Karácsonyi vásár.** Külföldi és budapesti czégek ilyenkor karácsony előtt valósággal elárasztják a közönséget árjegyzékekkel. Lehet, hogy szebb árukat, lehet olcsóbbat kaphatunk ezen árjegyzékek alapján való rendeléssel. De két dolgot nem szabad figyelmen kívül hagynunk. Először, hogy ha magyar ipart akarunk teremteni, még önmegtadadás árán is hazai áruhoz kell fordulnunk. Ez már hazafias kötelesség. Másodsor: a levélben való rendelés, a mellett, hogy a szállítás költséggel és esetleg töréssel jár; másfelől az árjegyzékek nagy hangu ígéréteivel és a megbízhatatlan kiszolgálásnál fogva csalódásoknak teszik ki a rendelőt. Ha egyszerűbb is, ha valamivel drágább is: fedezzük szükségleteinket a helybeli kereskedőknél.

— **Ismeretterjesztő előadások.** Folyó hó 9-dikétől egyelőre négy vasárnap délutánra ismeretterjesztő előadások tartását tervezi az Iparos Önképzőkör. Az előadókat a napokban kéri fel a kör vezetősége. Ha a tervük sikerül, a tél folyamán minden vasárnap délután tartanak szabad előadást, melyekkel a tagok ismeretkörét, tudását óhajtják fejleszteni. Az előadások nyilvánosak lesznek, melyre a nagy közönséget is meghívják. Mint értesülünk, az első felolvasásra Róka József p. ú. igazgatót szándékoznak megnyerni.

— **Bizonyosan vendég jön.** Seprik közezik, hengerelik Nagyenyeden az utcákat. Bizonyosan vendégjárás lesz, hogy a köztisztaság egy-két követelménye eszünkbe jutott. Csak az istenért, nehogy csütörtökön lassanak vendéget és nehogy a patak partján vezessék végig, mert akkor nem alkot valami jó véleményt városunk rendőri intézménye, közrendje és tisztasága felől.

— **Tragikum.** Fedák Sári, a budapesti színházak népszerű primadonnája, egész nagy művészi erejét megfeszítette, hogy magának vagyont szerezzen. Ez helyes törekvés volt; általában dicsérték nagy szorgalmát munkakerijét. De végre az emberi élet magasabb erkölcsi szempontjaiba ütközött e törekvésben. S elérte a tragikumát. Igazgatójával, Vidorral szemben szerződészerű jogait oly kérlelhetetlen könyörtelenséggel éreztette, hogy az érdemekben megőregeedett derek ember szorult anyagi helyzetéből máskép

Nagy megtakarítást

érünk el, ha

Karácsonyi ajándékaink

beküldését a

Galambposta

árubeszerzési vállalatra bizzuk.

Mindent nagykereskedői árakban számít. — Jutaléka csupán a pénztári engedmény, a melyet az eladótól von le magának.

Czégtulajdonos: GALAMB JÁNOS BUDAPEST, VII., Dohány-u. 16.

menekülni nem tudván agyonlőtte magát. Fedák pedig nemcsak elvesztette egy csapással a népszerűségét, melyet nagy ambícióval és munkával szerzett, hanem színésztársai is bojkottáltak.

— **Fertőző betegségben** és pedig — a mint hire jár — a legveszedelmesebbikben halt el egy leányiskolai növendék testvére s az a növendék a betegség egész ideje alatt járt iskolába. A beteget orvos ugyan nem gyógykezelte, tehát sem az intézet igazgatója, sem a rendőrség tudomására a dolog nem juthatott. De mégis kelene valami intézkedést tenni, hogy ilyen dolog ne fordulhasson elő, mert ez minden közegészségügyi intézkedést illuzóriussá tesz. Büntetéssel kellene sújtani minden szülő, a ki mikor fertőző betegség van a házában, iskolába küldi a gyermekét.

— **Hófehér nyulat** lőtt Köllő Ignác, marosvásárhelyi tablabiliró mult hó 18-dikán Hagymásbodon mellett. Szőre hófehér, hátán hosszabb és hullámos; szeme kékes zöld, bogara fekete. A ritka szép zsákmányt a marosvásárhelyi kollégiumnak ajándékozta.

— **Utóállítások.** A m. kir. honvédelmi miniszter megengedte és elrendelte, hogy Gyulafehérváron az állandó sorozó bizottság folyó évi december hóban az állításkötelesek nagy számára való tekintettel december 5-én kívül még december 20-án is működjenek.

— **A kolozsvári esküdtsek** m. hó 17-dikén mondott ítéletet Domsa C. Aurél g. kel. lelkész, a balázsfalvi Unirea című lap felelős szerkesztője felett, kit az ügyész a magyarság elleni izgatásért vádolt. Nyolcz havi államfogházra és 1200 korona pénzbüntetésre ítélték.

— **Fillokszéra-zárlat.** A kisenyedi járáshoz tartozó Kutfalva község szőlőiben fillokszéra állapotban meg, mire a földművelésügyi miniszter elrendelte a szőlőkre a fillokszéra-zárlatot.

— **A természet** mindig a legnagyobb gyógyművész, eszközei és utjai csodálatosak. Így például a csukamájolaj is oly gyógyerőt tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb ízű és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „Scott-féle Emulsió“, mely most minden gyógyszerertárban kapható.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyeneydi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv. társ.

Miért

részesítik előnyben a Scott-féle Emulsiót a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendszeren emészteni zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsióban a csukamájolaj legfinomabb cseppecskékre lévén osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ennélfogva a csukamájolaj oly óriási táp- és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt, új életet jelent.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „háta nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beklédesével ellentétben mintával bérmentve szolgál: 203 1—

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerára“
Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

≡ Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér. ≡
Kapható minden gyógyszerertárban.

Fogászati jelentés!

Értesitem Nagyenyed és vidékének uri közönségét, hogy működésemet helyben a **Két hatyu szálloda 8. számú szobájában ismét megkezdtem.**

Készíték összes, a modern fogtechnika terén előforduló **különlegességeket.**

Különösen felhívom ez alkalommal az igen tisztelt **foghiányokban szenvedőknek figyelmét**, hogy a fogak elkészítésénél illetve használhatósága tekintetében egy oly módszert fedeztem fel, mely a fogtechnika terén az eddigi módszereket minden képen felülmúlja.

Ezen újításom szerint **régi használatban levő fogsorok is átalakíthatók.**

Kiváló tisztelettel

Prohászka Sándor.

267 1—1

Fővárosi fogműtermem: Budapest, VIII., Kerepesi-ut 69.

KÁLYHÁK

jókarban jutányosan eladók
Dr. Mátyás Mihálynál.

268 1—1

<p>Pontosság! Lealkalmazhatóság!</p> <p>Saját érdekében hirdessen kizárólag</p> <p>LEOPOLD GYULA hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.</p> <p>200 napra kizárólagos képviselése!</p>			
<p>Requiny-féle római vértisztító-szörp páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórnaál, vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító. Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 8 kor. utánvételéül küld: REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Kili-6 Kerepesi ut 24. A híres RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ egyedüli készítője. Érdekes prospektus ingyen!</p>	<p>KÉSMÁRKI LENVÁSZON DAMÁST. áruk csak akkor valódiak, VALÓDI SZEPESSEGI VÉD-JEGY ECHT ZIPSER ha ezen védjeggyel vannak ellátva.</p>	<p>VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 2-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerertárakban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.</p>	<p>TÜDOBÁJOSOKNAK és mindenkinek, aki köhög, rekedt, páratlan szolgálatot tesz a Halapi-féle hársfamezszörp Mintatveget 8 koronáért küld APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.</p>
<p>PLATSCHEK VILMOS elismert legolcsóbb, legszolidabb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p>	<p>A világot bámulatba ejti a Hammond írógép. Kizárólagos elárúsítók: FARAGÓ TESTVÉREK Budapest, V., Arany János-u. 8. Kérjen mindenki prospektust!</p>	<p>A legjobb órákat legszolidabb és legdrágább órákat, egy készpénzért, mint RÉSZLETFIZETÉSRE szolgálnak szabott áron szállítja Magyarország e nemben első és legnagyobb üzlete BRAUSWETTER JÁNOS órásmester SZEGEDEN. Arjegyzék 2000 kappal ingyen és bérmentve.</p>	<p>Szeplő, májfolt, pattanás, miltosor, ráncok eltűnnek az arcáról a valódi angol BALASSA FÉLE UGORKATEJ esőpítléssel való bőrkosoró által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k. pudor 1-20 k. Főszékhely: BALASSA KORNÉL gyógyszerész, Spest, Andrassy-ut 47.</p>
<p>Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? SCHULLER FERENCZ ujonnan berendezett elsőrangú éttermeiben Budapest, VI., Andrassy-ut 39. mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van.</p>	<p>KISS SZERENCSEJE NAGY VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET KISS KÁROLY ÉS TÁRSA BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13</p>	<p>BABYMIRA-CRÉM legjobb szer kiftések, ótvár, ráncok, feldörzöklés és kipállott bőr gyógyítására. Egyedüli készítő: BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB 5 doboz ára bér. 8 K 20 f., 10 doboz 8 K 30 f.</p>	<p>Pacific TOJÁS KÉSZÍTMÉNY tejfés-sárgája helyett használható a sütés és főzésnél. NAGY MEGTAKARÍTÁS. Kapható minden főzészertárban és drogeriában Készült: STROBENTZ TESTVÉREK R. vegyszer gyára, BUDAPEST.</p>
<p>A BREZDAI MOTORGYÁR részevnytársaság benzin-, gáz-, szivattyú-motorok és benzín lokomobíllal szaktársakban elismerően emlegetik. Vezérlővel: GELLÉRT IGNÁC és Tsa Budapest, VI., Teréz-körút 41. Prospektus ingyen.</p>	<p>„Zsorna“-féle NEPELEJTS védjeggyel férfi — nyakkendő, kötendő magyar Ipari PÁRIS SZÁLLODA Szállodás: Simon Pál Budapest, VI., Váci-körút 28. sz. 100 szoba 2-20 K-ig feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és halók felé.</p>		

Árverési hirdetés.

A bucsumizbitai gör. kel. egyház és iskola Bucsúm (Alsó-Fehér megye) község határán, törvényhatósági út mellett fekvő 25 kat. holdnyi erdejében szétosztan található 1001 darab (15—20 czm. átmérők között 109 darab, 21—40 czm. átmérő között 310 darab, 40 czm. felül 90-ig 572 drb) 2196 köbméterre becsült **jegenye-fenyő törzsek** Bucsúm község határánál tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverés útján való eladásra **1906. évi december hó 18-ik** napjának d. e. 10 órájára tüzetik ki.

**Kikiáltási ár 6430 korona.
Bánatpénz 650 korona.**

Írásbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt nyújtandók be az árverező bizottság elnökének, melyek csak akkor fogadlatnak el, ha a megajánlott összeg számjegyek és betűkkel tisztán olvashatóan van kiírva, ha az ajánlat összege valamint kívül annak az értékesítés tárgyát szószerint tartalmazza úgy a mint az a hirdetésben foglaltatik, ha lepecsételve és ivenként egy koronás bélyeggel el vannak látva, ha tartalmaznak ajánlattevő nyilatkozatát, mely szerint az árverés tárgyát és az árverési feltételeket ismeri és magát ez utóbbiaknak aláveti, ha bánatpénz képen hirdetésben foglalt összeget tartalmazza és végül ha ajánlattevő neve és lakhelye tisztán olvashatóan van aláírva.

Utóajánlatok nem fogadlatnak el. Részletes árverési feltételek a bucsumizbitai kör. kel. egyház gondnokánál megtekinthetők.

Bucsúmizbitán, 1906. évi nov. 27-én.

Krájnyik György,
gör. kel. egyház-gondnok.

265 1-1

NAGY JENŐ

szájpad nélküli műfog-spezialista
KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpadnélküli természetesen eszlárdan álló fogakat 16 koronáért.

91-104

~~~~~

As Orm. Gond. Munkácsy- és Csikvári-telepért a pénzügyi miniszter ajánlatot is indított. Jellemző az az önkéntesség, a nagy hűség. Biztosan csodálatos segély-pénztárnál!

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-Miklós

ORSZÁGOS VÁSÁR

folyó évi december hó 13-tól bezárólag december hó 17-ig fog megtartatni.

Mindenféle állatfelhajtás az országos vásárra december 13-tól, csütörtökön reggel 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1906. évi november hó 18-án.

264 1-2

A városi főkapitányságtól:

Bandl Rezső, főkapitány.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

217 10-26

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Nagyenyeden kapható:

Novák István
Arany Csillag gyógyszer-tárában,
U. Kovács József
Bethlen Gábor gyógyszer-tárában.

Éljen.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Budapesten az egyetlen független ellenzéki nagy napilap:

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

- Egész évre . . . . . 28.— kor.
- Félévre . . . . . 14.— „
- Negyedévre . . . . . 7.— „
- Egy hónapra . . . . . 2.40 „

December hó első felében Az Ujság minden előfizetője ingyen és bérmentve megkapja Az Ujság gyönyörű Album Naptár ajándékát színes műmelléklettel.

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

≡ A napokban ≡
jelenik meg a negyven-
hatodik évfolyamba
lépő

KÖZHASZNU
NAGYENYEDI
Lőcsey Sp. Lajos-féle
NAPTÁR
1907. évre.

Leg-
olcsóbb
Naptár

Gazdag tartalommal,
az erdélyrészi orszá-
gos vásárok pontos
kimutatásával és hasz-
nos tudnivalókkal.

Ára
csak
30 fillér.

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak.

A MÁLNÁSI

„SICULIA”

FORRÁS-VIZ

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken át fűrt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Paratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen. Korányi, Kéthly, Tauszk, Riegler, Nuriésan József tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI „SICULIA” forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalikus sós savanyúvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:

BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.

Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedésben. 242 10-20

NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS
PAPIRÁRUGYÁR R.T.

NAGYENYEDEN.

Készít: műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, takarékpénztári zárszámadásokat

könyv- és könyomdai kivitelben.

Továbbá postacsomag- és üvegcímkeket, porkapszulákat, papírzacsókat, kötőzőpapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat, könyv- és könyomdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

Mindennemű DOBOZÁRUT (Cartonnage)

u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyszereszek, cukrászok és gyárosok részére kisebb árucikké jutányos és célszerű csomagolására olcsó árban szállít.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhető pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés dízesi díj mellett.

Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betéteket 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

19 94-104

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legszebb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-olaj
1 millió élekes csemete.
Sétányok • Díszeserkek • Rozsok
Bogyógyümölcsök stb.

Kitógástan szőlőoltványok.

1 $\frac{1}{2}$ millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

Valódi francia

színházi látcsövek

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

Budapest, VI., Eötvös-utca 32.

Látcső-árjegyzék ingyen és bérmentve.